

EAKATE MOOTORSÕIDUKIJUHTIDE TERVISEKONTROLI SÜSTEEMI TOIMIVUS JA ARENGUVÕIMALUSED LIIKLUSOHUTUSE PARENDAMISEKS EESTIS

Tauno Vettik

Rakenduskõrghariduse lõputöö

Juhendajad: MBA Tarmo Vanamõisa
BA Diana Okas

EESMÄRK

- Välja selgitada, kuidas praegune eakate mootorsõidukijuhtide tervisekontrolli läbiviimise süsteem toimib
- Tuua välja nii praegused tugevused kui ka väljakutsed
- Pakkuda töös välja praktilisi ettepanekuid, kuidas süsteemi arendada, et suurendada liiklusohutust.

UURIMISKÜSIMUSED

- 1) Millised tegurid mõjutavad eakate mootorsõidukijuhtide tervislikku seisundit?
- 2) Kuidas on reguleeritud eakate mootorsõidukijuhtide tervisekontroll Eestis?
- 3) Millised on perearstide, eriarstide, töötervishoiuarstide, pereõdede, liiklusmeditsiini komisjoni liikmete ning Politsei- ja Piirivalveameti, Transpordiameti ja Sotsiaalministeeriumi ametnike vaated ja hinnangud eakate mootorsõidukijuhtide tervisekontrolli süsteemsusele?
- 4) Millised on võimalikud meetmed parendamaks eakate mootorsõidukijuhtide tervisekontrolli?

METOODIKA JA VALIM

Uuringu läbiviimiseks kasutati kvantitatiivset ja kvalitatiivset uurimisviisi

Kvantitatiivne uurimisviis:

- Koostati internetikeskkonnas Google Forms küsitlus (91 vastanut)
- Aktiivne ajavahemikul 19.02.2024–10.03.2024
- Suunatud perearstidele, eriarstidele, töötervishoiuarstidele, pereõdedele ja liiklusmeditsiini komisjoni liikmetele

Kvalitatiivne uurimisviis:

- Intervjuu Sotsiaalministeeriumi nõunikuga
- Intervjuu Transpordiameti liiklusohutuse osakonna ametnikuga
- Intervjuu Politsei- ja Piirivalveameti rakenduseksperdiga

UURIMISTULEMUSED

- Üle 65-aastane mootorsõiduki juht peab läbima tervisekontrolli iga viie aasta järel, õigus kontrollida ka sagedamini
- Tervisetõendi väljastaja otsustab, kas tervisetõendile on vastunäidustusi või mitte
- Otsused, mida väljastaja märkida saab, võivad olla "jah", "jah piirangutega" või "ei", kus "jah piirangutega" võib nõuda teatud tingimuste täitmist, näiteks prillide kandmist

UURIMISTULEMUSED

Jutimisvõimet mõjutavad tegurid

- Kroonilised haigused
- Ravimite kasutamine
- Südame-veresoonkonna haigused
- Diabeet ja unelämbustõbi,
- Vanusega seotud silmahaigused
- Füüsilised piirangud
- Neuroloogilised häired
- Ravimite kõrvaltoimed
- Diabeet
- Kognitiivsed häired, sealhulgas dementsus

UURIMISTULEMUSED

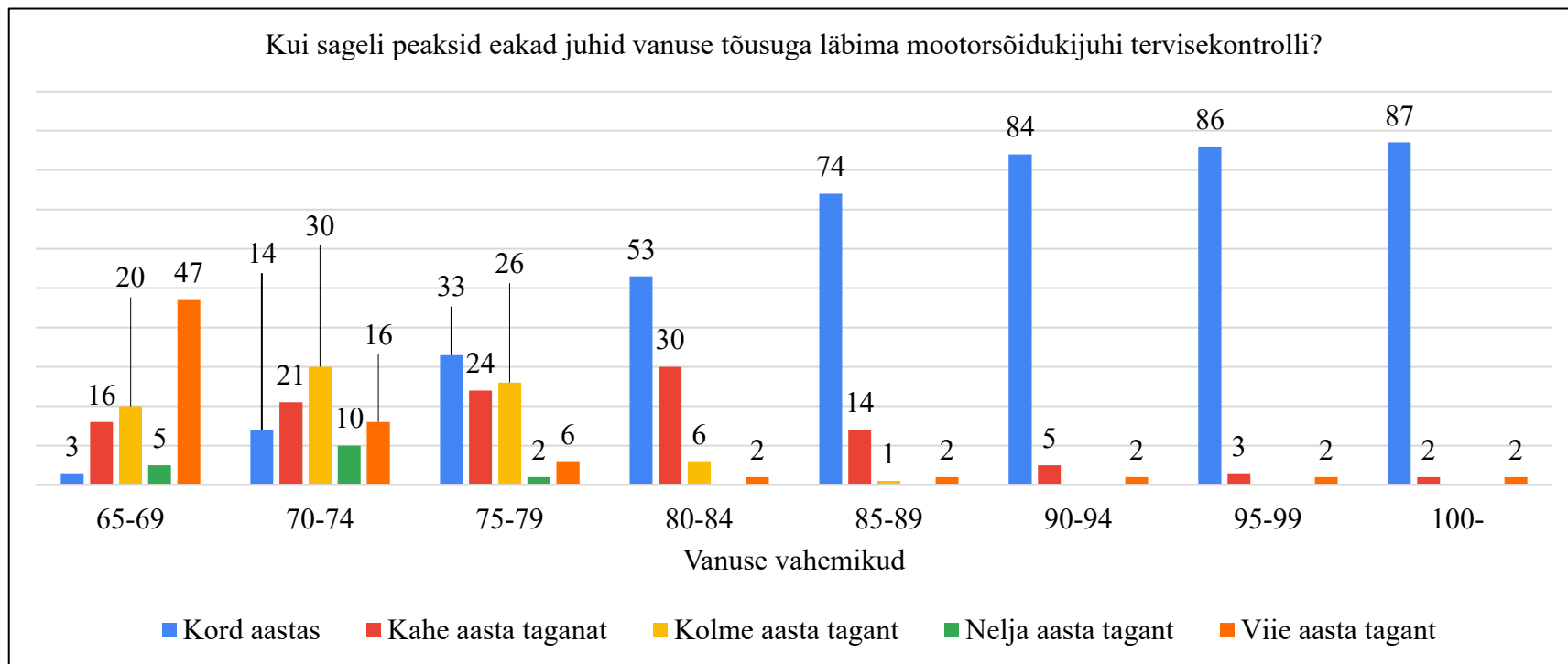
- Läbiviidud kvantitatiivsest ja kvalitatiivsest uuringust selgus, et meditsiinitöötajad ja intervjuueritavad suhtuvad praegusesse süsteemi üldiselt neutraalselt.
- Määrusest tulenevalt on erinõudeid või piiranguid kokku 17-võimalik määrata üksnes 4
- Puudused tervisedeklaratsiooni esitamises
- Terviseinfo sulgemine Terviseportaaalis

UURIMISTULEMUSED

- Pereõdede poolne tervisetõendi väljastamine
- Eriarstide ja teiste tervishoiuspetsialistide piisava kaasatuse puudumine
- Tervisetõendite peatamise mitte võimaldamine

ETTEPANEKUD

- Muuta tervisekontrollid sagedasemaks, eriti üle 80-aastaste seas

ETTEPANEKUD

- Tuleks kaaluda eraldi komisjoni loomist
- Tervisekontrolli protsess peaks olema mitmekülgsem, hõlmates füsioloogilisi, psühholoogilisi ja kognitiivseid teste ja praktilise sõiduoskuse hindamist
- Tervisetõendite süsteemi väljastamist tuleb parendada-piirangud, erinõuded,

ETTEPANEKUD

- Muuta Terviseportaalet patsientide terviseinfo nähtavus kohustlikuks, kui uuendatakse mootorsõidukijuhi tervisetõendit
- Tervisetõendi tasu muuta soodsamaks
- Võimalus määrata tervisetõendi kehtivuse peatamist
- Teavituskampaaniate kaudu ühiskonnas teadlikkuse suurendamine juhiloa vabatahtliku loobumise võimaluste kohta vanemaealiste hulgas

TÄNAN!

Tauno Vettik

taunovettik@gmail.com